IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2021/677

z dne 23. aprila 2021

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351 o odobritvi začasne podpore Republiki Latviji na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19 ([1]) in zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Po prošnji Latvije z dne 7. avgusta 2020 je Svet 25. septembra 2020 odobril finančno pomoč Latviji v obliki posojila v višini največ 192 700 000 EUR z največjo povprečno zapadlostjo 15 let, da bi lahko Latvija dopolnila nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene.

(2) Posojilo, ki naj bi ga uporabila Latvija, je bilo namenjeno financiranju shem skrajšanega delovnega časa, podobnih ukrepov in ukrepov, povezanih z zdravjem, kot so navedeni v členu 3 Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2020/1351 ([2]).

(3) Zaradi izbruha COVID-19 je še naprej imobiliziran znaten del delovne sile v Latviji. To je privedlo do nenadnega in močnega povečanja javnofinančnih odhodkov Latvije v zvezi z novimi ukrepi, tj. nadomestili za čas bolezni za starše in skrbnike ter dodatki za zdravnike in zdravstvene delavce, ki sodelujejo pri reševanju krize zaradi COVID-19, in ukrepi iz točk (a), (c), (d), (f) in (g) člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351.

(4) Izbruh COVID-19 in izredni ukrepi, ki jih je Latvija v letih 2020 in 2021 uvedla za zajezitev izbruha ter njegovih socialno-ekonomskih učinkov in učinkov, povezanih z zdravjem, so imeli in imajo še vedno zelo močan vpliv na javne finance. Glede na napoved Komisije iz jeseni 2020 naj bi primanjkljaj in dolg sektorja država Latvije do konca leta 2020 znašala 7,4 % oziroma 47,5 % bruto domačega proizvoda (BDP). V letu 2021 naj bi se po napovedih primanjkljaj in dolg sektorja država Latvije zmanjšala na 3,5 % oziroma 45,9 % BDP. Glede na vmesno napoved Komisije iz zime 2021 naj bi se realni BDP Latvije v letu 2021 povečal za 3,5 %.

(5) Latvija je 11. marca 2021 zaprosila za dodatno finančno pomoč Unije v višini 112 500 000 EUR, da bi še naprej dopolnjevala svoja nacionalna prizadevanja za obravnavanje učinka krize zaradi izbruha COVID-19 in za odziv na socialno-ekonomske posledice tega izbruha za delavce in samozaposlene v letih 2020 in 2021. Prošnja se zlasti nanaša na ukrepe iz uvodnih izjav 6 do 8.

(6) Uredba kabineta ministrov št. 709 „Predpisi glede nadomestil za obdobje nedejavnosti za davkoplačevalce za nadaljevanje njihove dejavnosti v razmerah krize zaradi COVID-19“ (sprejeta 24. novembra 2020 ([3]) in spremenjena 12. januarja 2021 ([4])) je podaljšala in spremenila shemo nadomestil za obdobje nedejavnosti za delavce, kot je navedena v točki (a) člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351. Ta shema se uporablja za podjetja, samozaposlene osebe in plačnike licenčnin, katerih dohodek od opravljanja gospodarske dejavnosti se je zmanjšal

([1]) UL L 159, 20.5.2020, str. 1.
([2]) Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2020/1351 z dne 25. septembra 2020 o odobritvi začasne podpore Republiki Latviji na podlagi Uredbe (EU) 2020/672 za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah po izbruhu COVID-19 (UL L 314, 29.9.2020, str. 38).
([3]) Latvijas Vēstnesis, 230B, 27.11.2020.
([4]) Latvijas Vēstnesis, 9A, 14.1.2021.

za vsaj 20 % v primerjavi s povprečjem za obdobje avgust-oktober 2020. V okviru sheme se izplačujejo nadomestila za zaposlene na čakanju ali samozaposlene osebe v višini 50 % ali 70 % njihove plače ali dohodka, odvisno od davčne ureditve, ki velja za njih. Najnižja raven podpore je določena na 500 EUR, najvišja pa na 1 000 EUR na zaposlenega na koledarski mesec. S shemo nadomestil za obdobje nedejavnosti za delavce je povezan dodatek za delavce z otroki, kot je naveden v točki (c) člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351.

Dodatek v višini 50 EUR na mesec na otroka zagotavlja dodatno podporo v obdobju nedejavnosti delavcev, ki so upravičeni do davčne olajšave pri dohodnini za vzdrževane družinske člane. Ukrep podpore je bil razširjen z Odlokom kabineta ministrov št. 706 z dne 1. decembra 2020 „o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([5]) in Odlokom kabineta ministrov št. 15 z dne 11. januarja 2021 „o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([6]).Ukrep se šteje za ukrep podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj zagotavlja dohodkovno podporo zaposlenim in samozaposlenim..

(7) Shema za subvencije plač zagotavlja podporo delodajalcem, ki se soočajo z zmanjšanjem prihodkov za vsaj 20 % od kakršne koli gospodarske dejavnosti. Iz sheme se zagotavlja do 50 % mesečne bruto plače, vendar ne več kot 500 EUR na koledarski mesec. Delodajalci, ki prejemajo podporo, morajo ohraniti delovno mesto zadevnih delavcev in prispevati k subvenciji plače v znesku do polne redne plače. Shemo določata Uredba kabineta ministrov št. 675 „Predpisi glede zagotavljanja pomoči davkoplačevalcem za nadaljevanje njihove dejavnosti v razmerah krize COVID-19“ (sprejeta dne 10. novembra 2020 ([7]) in spremenjena dne 12. januarja 2021 ([8])) in Odlok kabineta ministrov št. 128 z dne 26. februarja 2021 „o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([9]). Z ukrepom je shema subvencioniranja plač razširjena na turistično in izvozno industrijo, kot je navedena v točki (d) člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351, in svoje področje uporabe razširi na vse upravičene delodajalce.

(8) Nadomestila za čas bolezni za starše in skrbnike zagotavljajo podporo za zaposlene, ki ne morejo delati na daljavo in morajo skrbeti za otroke, mlajše od 10 let, ali za invalide, kadar so šole ali vrtci zaprti zaradi izbruha COVID-19. Ta ukrep se lahko šteje za ukrep, podoben shemam skrajšanega delovnega časa iz Uredbe (EU) 2020/672, saj staršem in skrbnikom zagotavlja dohodkovno podporo in pomaga ohranjati zaposlitev s tem, da zaradi nje staršem in skrbnikom, ki skrbijo za svoje otroke ali invalide v času, ko so šole in vrtci zaprti, ni treba prekiniti delovnega razmerja. Ukrep nadomestil za čas bolezni določajo „sprememba ‚Zakona o porodniškem dopustu in zdravstvenem zavarovanju‘ z dne 26. novembra 2020“ ([10]) in „Odlok kabineta ministrov št. 707 z dne 1. decembra 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([11]) in „Odlok kabineta ministrov št. 13 z dne 11. januarja 2021 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([12]).

(9) Latvija je tudi dodatno razširila in uvedla vrsto ukrepov, povezanih z zdravjem, za obravnavanje krize zaradi COVID-19. Ti se zlasti nanašajo na ukrepe iz uvodnih izjav 10 do 12.

(10) Podaljšanje do 30. junija 2021 nadomestil za čas bolezni, povezanih s COVID-19, kot so navedena v točki (g) člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351, določajo „spremembe ‚Zakona o porodniškem dopustu in zdravstvenem zavarovanju‘ z dne 12. novembra 2020“ ([13]). V skladu z ukrepom država plačuje nadomestilo za bolniški dopust tistim, ki so morali izostati z dela zaradi potrebe po samoizolaciji ali samokaranteni, čeprav običajno del nadomestila za bolniški dopust krije delodajalec.

([5]) Latvijas Vēstnesis, 234, 3.12.2020.
([6]) Latvijas Vēstnesis, 9, 14.1.2021.
([7]) Latvijas Vēstnesis, 222A, 16.11.2020.
([8]) Latvijas Vēstnesis, 9, 14.1.2021.
([9]) Latvijas Vēstnesis, 42, 2.3.2021.
([10]) Latvijas Vēstnesis, 230A, 27.11.2020.
([11]) Latvijas Vēstnesis, 234, 3.12.2020.
([12]) Latvijas Vēstnesis, 9, 14.1.2021.
([13]) Latvijas Vēstnesis, 221A, 13.11.2020.

(11) Dodatna podpora je zagotovljena za odhodke v zvezi z zdravjem za osebno zaščitno opremo, kot so navedeni v točki (f) člena 3 Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351. Takšni odhodki so že bili izvršeni v letu 2020, vključno s tistim, ki je bil določen z „Uredbo kabineta ministrov št. 380 z dne 9. junija 2020 ‚Predpisi o sredstvih za zagotavljanje epidemiološke varnosti, potrebne za institucije, vključene na seznam prednostnih institucij in potreb‘“ ([14]).

(12) Dodatki za zdravnike in zdravstvene delavce, ki sodelujejo pri reševanju krize zaradi COVID-19, v višini od 20 % do 100 % mesečne plače kot nagrada za njihov trud za delo izvršeno v razmerah povečanega tveganja in povečanega obsega dela so določeni v „Odlokih kabineta ministrov št. 136 z dne 27. marca 2020 in št. 656 z dne 6. novembra 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([15]), „Odloku kabineta ministrov št. 743 z dne 8. decembra 2020 ‚Spremembe Odloka kabineta ministrov št. 655 z dne 6. novembra 2020 o razglasitvi izrednih razmer‘“ ([16]) in „Odloku kabineta ministrov št. 37 z dne 21. januarja 2021 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke‘“ ([17]). Ti dodatki se izplačujejo dodatno k najvišjim dodatkom, določenim z „Zakonom o prejemkih uradnikov in uslužbencev državnih ter lokalnih upravnih organov“. Ukrep podpira zaposlovanje z zagotavljanjem zdravja in varnosti zaposlenih ter neprekinjenost ključnih javnih storitev.

(13) Latvija izpolnjuje pogoje, da lahko zaprosi za finančno pomoč iz člena 3 Uredbe (EU) 2020/672. Latvija je Komisiji predložila ustrezne dokaze, da so se dejanski in načrtovani javnofinančni odhodki od 1. februarja 2020 povečali za 405 297 901 EUR zaradi nacionalnih ukrepov, sprejetih za obravnavanje socialno-ekonomskih učinkov izbruha COVID-19. To pomeni nenadno in močno povečanje, ker je povezano z novimi ukrepi in podaljšanjem obstoječih ukrepov, neposredno povezanih s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, ki zajemajo znaten delež podjetij in delovne sile v Latviji. Latvija namerava 100 097 901 EUR povečanih javnofinančnih odhodkov financirati z lastnim financiranjem.

(14) Komisija se je v skladu s členom 6 Uredbe (EU) 2020/672 posvetovala z Latvijo ter preverila nenadno in močno povečanje dejanskih in načrtovanih javnofinančnih odhodkov, navedeno v prošnji Latvije z dne 11. marca 2021, ki je neposredno povezano s shemami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, kot tudi z uporabo zadevnih ukrepov, povezanih z zdravjem, ki so bili uvedeni zaradi izbruha COVID-19.

(15) Stroški ukrepov, povezanih z zdravjem, kot so navedeni v prošnji Latvije z dne 11. marca 2021 in v uvodnih izjavah 10 do 12 znašajo 22 304 365 EUR.

(16) Zato bi bilo treba zagotoviti finančno pomoč za podporo Latviji pri obravnavanju socialno-ekonomskih učinkov resnih gospodarskih motenj, ki jih je povzročil izbruh COVID-19. Komisija bi morala sprejeti odločitve glede zapadlosti, obsega in sprostitve obrokov in tranš v tesnem sodelovanju z nacionalnimi organi.

(17) Latvija in Komisija bi morali ta sklep upoštevati pri sporazumu o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672.

(18) Ta sklep ne bi smel posegati v izid kakršnih koli postopkov v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se lahko izvedejo, in sicer zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Ne razveljavlja zahteve, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči.

(19) Latvija bi morala Komisijo redno obveščati o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, da bi Komisija lahko ocenila, v kolikšnem obsegu je Latvija izvršila navedene odhodke.

(20) Odločitev o zagotovitvi finančne pomoči je bila sprejeta ob upoštevanju obstoječih in pričakovanih potreb Latvije, pa tudi prošenj za finančno pomoč na podlagi Uredbe (EU) 2020/672, ki so jih že predložile ali jih nameravajo predložiti druge države članice, pri čemer se upoštevajo načela enake obravnave, solidarnosti, sorazmernosti in preglednosti –

([14]) Latvijas Vēstnesis, 113A, 12.6.2020.
([15]) Latvijas Vēstnesis, 62B, 27.3.2020, Latvijas Vēstnesis, 218, 10.11.2020.
([16]) Latvijas Vēstnesis, 237A, 8.12.2020.
([17]) Latvijas Vēstnesis, 16, 25.1.2021.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) 2020/1351 se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Unija da Latviji na voljo posojilo v znesku največ 305 200 000 EUR. Povprečna zapadlost posojila ne presega 15 let.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Prvi obrok se sprosti ob začetku veljavnosti sporazuma o posojilu iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2020/672. Vsi nadaljnji obroki se sprostijo v skladu s pogoji navedenega sporazuma o posojilu ali so, kadar je ustrezno, pogojeni z začetkom veljavnosti dodatka k navedenemu sporazumu ali spremenjenega sporazuma o posojilu.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Latvija lahko financira naslednje ukrepe:

(a) shemo nadomestil za obdobje nedejavnosti za delavce, kot je določena v ‚uredbah kabineta ministrov št. 179 (sprejeta 31. marca 2020) ‚Predpisi glede nadomestil za obdobje nedejavnosti za samozaposlene, ki jih je prizadelo širjenje COVID-19‘, in št. 165 (sprejeta 26. marca 2020) ‚Predpisi za delodajalce, ki jih je prizadela kriza zaradi COVID-19 in ki so upravičeni do nadomestila za obdobje nedejavnosti ter do obročnega plačila zamujenega davka ali njegovega odloga za največ tri leta“, kot je bila razširjena in spremenjena;

(b) nadomestilo za mirovanje, kot je določeno na podlagi ‚Uredbe kabineta ministrov št. 236 (sprejete 23. aprila 2020) ‚Predpisi glede nadomestil za pomoč za obdobje nedejavnosti za zaposlene ali samozaposlene osebe, ki jih je prizadela kriza zaradi širjenja COVID-19“;

(c) dodatek za delavce z otroki, kot je določen v ‚Odloku kabineta ministrov št. 178 z dne 16. aprila 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke“‘, kot je bil razširjen;

(d) shemo subvencioniranja plač za turistično in izvozno industrijo, kot je določena v ‚informativnem poročilu o ukrepih za premagovanje krize zaradi COVID-19 in okrevanje gospodarstva‘, kot je bila razširjena;

(e) izplačila podpore za plače zdravstvenih delavcev in zaposlenih v kulturni industriji, kot je določeno v ‚Zakonu o ukrepih za preprečevanje in zatiranje grožnje državi in njenih posledic zaradi širjenja COVID-19‘ oziroma ‚Zakonu o zatiranju posledic širjenja okužb s COVID-19‘ oziroma ‚Odloku kabineta ministrov št. 303 z dne 3. junija 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke“;

(f) odhodke v zvezi z zdravjem za osebno zaščitno opremo, kot je določeno v ‚odlokih kabineta ministrov št. 79 z dne 3. marca 2020, št. 118 z dne 20. marca 2020 in št. 220 z dne 27. aprila 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke“, ‚Uredbi kabineta ministrov št. 380 z dne 9. junija 2020 ‚Predpisi o sredstvih za zagotavljanje epidemiološke varnosti, potrebne za institucije, vključene na seznam prednostnih institucij in potreb“;

(g) nadomestila za čas bolezni, povezana s COVID-19, kot je določeno v ‚spremembi ‚Zakona o porodniškem dopustu in zdravstvenem zavarovanju“ (sprejeti 20. marca 2020), kot so bila razširjena;

(h) nadomestila za čas bolezni za starše in skrbnike, kot so določena v ‚spremembah ‚Zakona o porodniškem dopustu in zdravstvenem zavarovanju‘ (oddelka 48 in 49 prehodnih določb), sprejetih 26. novembra 2020, Odloku kabineta ministrov št. 707 z dne 1. decembra 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke“ in ‚Odloku kabineta ministrov št. 13 z dne 11. januarja 2021 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke“;

(i) dodatke za zdravnike in zdravstvene delavce, ki sodelujejo pri reševanju krize zaradi COVID-19, kot so določeni v ‚Odloku kabineta ministrov št. 136 z dne 27. marca 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke'', ‚Odloku kabineta ministrov št. 656 z dne 6. novembra 2020 ‚o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke'' ‚Odloku kabineta ministrov št. 743 z dne 8. decembra 2020 o ‚spremembi Odloka kabineta ministrov št. 655 z dne 6. novembra 2020 ‚o razglasitvi izrednih razmer'' in ‚Odloku kabineta ministrov št. 37 z dne 21. januarja 2021 o dodelitvi finančnih sredstev iz programa državnega proračuna ‚Sredstva za nepredvidljive dogodke'.";

(3) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 4*

1. Latvija do 30. marca 2021 in nato vsakih šest mesecev obvešča Komisijo o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni.

2. Kadar ukrepi iz člena 3 temeljijo na načrtovanih javnofinančnih odhodkih in zanje velja izvedbeni sklep o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2020/1351, Latvija v šestih mesecih od datuma sprejetja navedenega izvedbenega sklepa o spremembi in nato vsakih šest mesecev Komisijo obvešča o izvrševanju načrtovanih javnofinančnih odhodkov, dokler ti načrtovani javnofinančni odhodki niso v celoti izvršeni."

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Latvijo.

Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve naslovnika.

Člen 3

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 23. aprila 2021

Za Svet
predsednica
A. P. ZACARIAS